

АНОТАЦИИ НА УЧЕБНИ КУРСОВЕ

в специалността „Български език, гражданско образование и философия“,
редовно обучение, ОКС „Бакалавър“

СЪДЪРЖАНИЕ

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ	4
Дисциплина: Увод в общото езикознание	4
Дисциплина: Увод в литературната теория.....	4
Дисциплина: Българска литература (Старобългарска литература)	5
Дисциплина: Историческа лингвистика (Старобългарски език)	5
Дисциплина: Български фолклор.....	6
Дисциплина: Увод във философията	6
Дисциплина: Увод в социологията	6
Дисциплина Философска антропология, част 1.....	7
Дисциплина: Фонетика на съвременния български език	7
Дисциплина: Българска възрожденска литература.....	7
Дисциплина: Философска антропология, част 2	8
Дисциплина: Социология на образователните институции	8
Дисциплина: Бадминтон	9
Дисциплина: Лексикология на съвременния български език	9
Дисциплина: Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда	9
Дисциплина: Логика.....	10
Дисциплина: Философия на новото време.....	11

Дисциплина: Бадминтон	12
Дисциплина: Морфология на съвременния български език.....	12
Дисциплина: Антична и западноевропейска литература	12
Дисциплина: Българска литература (Следосвободенска литература)...	13
Дисциплина: Класическа и неklasическа рационалност	14
Дисциплина: Епистемология	14
Дисциплина: Социология на неравенството и социалните стратификации	15
Дисциплина: Психология	16
Дисциплина: Приобщаващо образование	16
Дисциплина: Естетика	17
Дисциплина: Демография.....	17
Дисциплина: Синтаксис на съвременния български език	18
Дисциплина: Историческа лингвистика (История на българския език)..	18
Дисциплина: Българска литература след Първата световна война.....	18
Дисциплина: Философия на XIX век	19
Дисциплина: Хоспитиране (български език и литература).....	20
Дисциплина: Хоспитиране (философия и гражданско образование)	21
Дисциплина: Руска литература	21
Дисциплина: Социология на публичността.....	22
Дисциплина: Съвременните рискови общества.....	22
Дисциплина: Методика на обучението по български език	23
Дисциплина: Методика на обучението по литература	24
Дисциплина: Текуща педагогическа практика.....	24
Дисциплина: Методика на обучението по литература	25
Дисциплина: Политическа философия	25
Дисциплина: Социална философия	26

Дисциплина: Биоидентичности и биовласт	26
Дисциплина: Текуща педагогическа практика (философия и ГО).....	28
Дисциплина: Стилистика на съвременния български език	28
Дисциплина: История на новобългарския книжовен език.....	28
Дисциплина: Стажантска практика (български език и литература)	29
Дисциплина: Стажантска практика (философия и ГО).....	30
ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ	30
Дисциплина: Езикова култура	30
Дисциплина: Практикум по правопис и пунктуация	31
Дисциплина: Детска литература	31
Дисциплина: Щрихи към историята на западноевропейската приказка. 31	
Дисциплина: Латински език	32
Дисциплина: Методология на проекти	32
Дисциплина: Социология на социалната политика.....	33
Дисциплина: Социология на тялото.....	33
Дисциплина: Игра и философия	34
Дисциплина: Разработване на уроци за обучение в електронна среда.....	34
Дисциплина: Дигитална компетентност и дигитална креативност	35
Дисциплина: Обучението по български език и литература в контекста на съвременните учебни програми и стандарти.....	36
Дисциплина: Конструктивистки подход в обучението по български език и литература	36
ФАКУЛТАТИВНИ ДИСЦИПЛИНИ	37
Дисциплина: Интердисциплинарност <i>в и чрез</i> обучението по български език и литература	37

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ

Дисциплина: Увод в общото езикознание

Преподавател: доц. д-р. Б. Янев

Година на обучение и семестър: 1. година, I семестър

Брой ECTS кредити: 4

Анотация: Учебният курс по дисциплината „Увод в общото езикознание“ според учебния план включва:

Курсът включва занимания с основния материал по дисциплината, запознаване с теоретичните постановки по Увод в общото езикознание, като се върви от общото към частното. Дисциплината обхваща представяне на генеалогичната и типологичната класификация на езиците; развоя на писмеността и езиковите нива, изграждащи системата. Особено внимание се обръща на езиковите единици, техните варианти и признаци, както и на граматичните категории и начините за тяхното изразяване, типични за имената и глаголите. Основен акцент в съдържанието на курса се поставя върху въпросите с онтолингвистичен характер.

Дисциплина: Увод в литературната теория

Преподавател: доц. д-р. Д. Кръстев

Година на обучение и семестър: 1. година, I семестър

Брой ECTS кредити: 4

Анотация: Учебният курс по дисциплината „Увод в литературната теория“ според учебния план включва:

Курсът по дисциплината „Увод в литературната теория“ има за цел да даде на студентите базовата литературнотеоретична подготовка. Тя включва запознаване с етапите на развитие и основните раздели на литературната наука. Същностните знания са съсредоточени върху възловите литературоведски категории и понятия, необходими на студентите при овладяване на материала по конкретните литературноисторически дисциплини, застъпени в учебните планове. Логиката на курса се разгръща в няколко раздела, обхващащи в последователност знания за същността и строежа на литературната творба, за родовото и жанровото деление на литературата и историколитературната типология.

Заедно с това курсът се стреми с оглед на спецификите на литературното образование в средното училище (5. – 12. клас) да формира практически тълкувателни умения и компетентности у бъдещите учители.

Дисциплина: Българска литература (Старобългарска литература)

Преподавател: проф. дин Д. Чешмеджиев

Година на обучение и семестър: 1. година, I семестър

Брой ECTS кредити: 3

Анотация: Курсът лекции разглежда основните процеси и факти на средновековната българска литература и книжнина. Проследява се в исторически план нейното формиране – до и след покръстването на Българската държава. Проследява се основните влияния – източни и западни, както по време на Първото и Второто български царства, така и в периодите, когато българския народ губи държавната си независимост.

Дисциплина: Историческа лингвистика (Старобългарски език)

Преподавател: доц. д-р. К. Кирилов

Година на обучение и семестър: 1. година, I и II семестър

Брой ECTS кредити: 3 + 3

Анотация: Лекционният курс има за цел да запознае студентите бакалаври от Български език и английски език от във Факултета по славянски филологии, ПУ-филиал “Любен Каравелов“ с най-ранния писмено засвидетелстван славянски език и с неговата българска етническа основа.

В хода на обучението съпоставително се разглеждат различни проблеми на двете старобългарски азбуки (глаголица и кирилица) като графични и знакови системи – авторство, време на създаване, произход, ред и имена на буквите, разпространение. Вниманието се отделя на писмените източници (пергаментни и епиграфски, глаголически и кирилски), съхранили стария български книжовен език. Най-съществената част от курса е свързана с изучаването на фонетичните, морфологичните и синтактичните явления и тенденции, характеризиращи синтетичната структура на езика ни през периода IX – края на XI в. като един от класическите индоевропейски езици. Граматическите характеристики на старобългарския език се разглеждат в тясна връзка с праславянския

предписмен период, както и със съвременния български книжовен език и неговите диалекти.

Дисциплина: Български фолклор

Преподавател: доц. д-р. Б. Петкова

Година на обучение и семестър: 1. година, I семестър

Брой ECTS кредити: 3

Анотация: Дисциплината Български фолклор има за цел да въведе студентите във фолклористичната проблематика и да ги запознае с основните жанрове на българския фолклор, като акцентът е поставен предимно върху словесните форми и обредността. Лекциите обръщат особено внимание върху спецификата и развитието на фолклористиката в Европа с акцент върху процесите в българската фолклористика от създаването ѝ до наши дни. Разгледани са основните дялове на българския фолклор: обредност (календарна и семейна), словесен фолклор (фолклорни песни, приказна и неприказна проза, фолклорен епос, паремийни жанрове). Основната задача на курса е натрупването на фактологичен материал, който да позволи осмислянето на фолклора като тип културна система.

Дисциплина: Увод във философията

Преподавател: Доц. д-р В. Аспарухов

Година на обучение и семестър: 1. година, I семестър

Брой ECTS кредити: 3

Анотация: Компетентностно ориентираният учебен курс по дисциплината има за цел да запознае студентите с основните философски търсения в историята на философското знание и да ориентира студентите в богатото съдържание на многовековната философска традиция.

Дисциплина: Увод в социологията

Преподавател: Гл. ас. д-р Д. Георгиев

Година на обучение и семестър: 1. година, I семестър

Брой ECTS кредити: 3

Анотация: Курсът „Увод в социологията“ има за цел да въведе студентите в основите на социологията. Ще бъдат разгледани основни понятия и проблеми на

социологическото мислене в контекста на една историческа перспектива към основните моменти от развитието на дисциплината. Особено внимание ще бъде обърнато на социологическите изследователски методи и тяхното практическо приложение.

Дисциплина Философска антропология, част 1

Преподавател: Гл. ас. д-р Д. Георгиев

Година на обучение и семестър: 1. година, I семестър

Брой ECTS кредити: 3

Анотация: Курсът „Философска антропология част 1“ разглежда основните философски възгледи относно това „що е човек“. Дискутират се антропологичните аспекти на различни философски школи и направления, започвайки от античността и стигайки до края на 19-ти век. Целта на курса е да въведе студентите в тази философска проблематика, като същевременно ги запознае с първични философски материали. В рамките на лекциите ще бъдат тематично представени централните концепции на философската антропология, а по време на семинарните занятия студентите ще имат възможност да се запознаят с по-важните текстове на ключови мислители.

Дисциплина: Фонетика на съвременния български език

Преподавател: доц. д-р Т. Гайдарова, гл. ас. д-р М. Видралска, ас. д-р В. Стаменов

Година на обучение и семестър: 1. година, II семестър

Брой ECTS кредити: 4

Анотация: Курсът дава възможност на студентите да задълбочат познанията си за фонетичния строеж на българския книжовен език и да подобрят уменията си да го анализират. Те ще могат и да се запознаят и сами да изследват отделните звукови единици в езика, да подобрят уменията си да откриват, анализират и спазват звуковите закони.

Пред студентите се представят различни типове задачи, които са необходими за успешното им реализиране като специалисти в образователната система. Те ще доразвият уменията си да прилагат адекватно теоретичните знания на практика, както и да изградят балансирано отношение към връзката между различните равнища на езика.

Дисциплина: Българска възрожденска литература

Преподавател: гл. ас. д-р З. Дечев

Година на обучение и семестър: 1. и 2. година, II и III семестър

Брой ECTS кредити: 3 + 3

Анотация: Учебната програма по българска възрожденска литература представя книжовните процеси през XVIII – XIX в., но са набелязани и връзките с предхождащите столетия и са изяснени основните културологични тенденции (стара-нова литература, фолклор-патриархална култура-модерност и др.). Осъществен е и цялостен хронологичен прочит на творби и автори от Възраждането. Едновременно с това е проследено формирането на новите литературни търсения през разглеждания период. Дава се информация за основните научни концепции относно принципите на периодизация и моделиране на възрожденската литература. Представени са основни учебни помагала и съвременни научни виждания.

Дисциплина: **Философска антропология, част 2**

Преподавател: гл. ас. д-р Д. Георгиев

Година на обучение и семестър: 1. година, II семестър

Брой ECTS кредити: 4

Анотация: Курсът „Философска антропология част 2“ надгражда знанията придобити в рамките на курса „Философска антропология част 1“. Фокусът тук е не толкова исторически, колкото насочен към някои от най-влиятелните направления във философската антропология от 20-век. Студентите ще се запознаят детайлно с конкретни аналитични модели, както и с някои от ключовите подстъпи към философското проблематизиране на „човека“. Застъпено е и обвързването на философията със съвременните културни и социални науки.

Дисциплина: **Социология на образователните институции**

Преподавател: гл. ас. д-р Д. Георгиев

Година на обучение и семестър: 1. година, II семестър

Брой ECTS кредити: 4

Анотация: Курсът „Социология на образователните институции“ обхваща класически и съвременни проблематизации от социологията на образователните институции. Централно място в неговата програма заема амбивалентната позиция на образованието в модерното и късно модерното демократично общество – от една страна

то се схваща като решение на много от наболелите социални проблеми, а от друга – като място, което възпроизвежда и засилва въпросните проблеми. Особено внимание ще се обърне на историческото развитие на образователните институции, както и на критическите разработки на Мишел Фуко и Пиер Бурдийо – двама от най-влиятелните съвременни мислители.

Дисциплина: Бадминтон

Преподавател: Я. Станков

Година на обучение и семестър: 1. година, II семестър

Брой ECTS кредити: 2

Анотация: Основна цел е усвояване на технико-тактически умения от студентите на бадминтона. Практическите упражнения се провеждат под формата на спортно-тренировъчни занимания.

Дисциплина: Лексикология на съвременния български език

Преподавател: доц. д-р Б. Дикова

Година на обучение и семестър: 2. година, III семестър

Брой ECTS кредити: 4

Анотация: Курсът по Лексикология на българския език включва няколко основни компонента. Първата част е общотеоретична, разглеждат се въпроси като същност и структура на лексикалното значение, особености на думата като езиков знак, типове лексикална номинация, значение и употреба. Следващият компонент включва проблеми, свързани с особеностите и структурата на лексикалната система. Изучават се различните видове думи: остарели, нови, диалектни, терминологична и специализирана лексика, социолекти, експресивна лексика, домашни и чужди думи. Към курса по лексикология е включена и фразеологията – същност на фразеологичната единица, видове устойчиви словосъчетания, произход и употреба на фразеологизмите.

Дисциплина: Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда

Преподавател: гл. ас. д-р К. Илиева-Стойчева

Година на обучение и семестър: 2. година, III семестър

Брой ECTS кредити: 2

Анотация: Задължителният бакалавърски курс по „Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда“ е насочен към формиране на професионални компетенции за провеждане на обучение с прилагане на информационни и комуникационни технологии, както и на обучение в електронни учебни среди.

Целта на курса е през 30-те часа семинарни упражнения да осигури задълбочена теоретична и практическа подготовка, свързана с информационни и комуникационни технологии, на бъдещите учители за успешна професионална дейност в образователните институции.

Обучението по дисциплината е насочено към усъвършенстване на дигиталните компетентности на студентите; разширяване на знанията за новите компютърно и веб базирани педагогически подходи; надграждане на уменията за работа със съвременни електронни средства за обучение и тяхното приложение в учебния процес на училищното образование.

Практическите умения в курса включват усвояване на приложни програмни продукти за текстообработка, електронни таблици, презентации при работа с компютри, интегриране на дейности, създадени с различни приложни програмни продукти.

Дисциплина: Логика

Преподавател: гл. ас. д-р М. Минева

Година на обучение и семестър: 2. година, III семестър

Брой ECTS кредити: 4

Анотация: Дисциплината има за цел да запознае студентите с проблематиката на класическата модерна формална логика, т. е. на формалната логика от началото на XX век (и преди всичко към наследството на Фреге, Ръсел и Витгенщайн): от пропозициите и тяхната логическа форма, пропозиционални функции и кванторите, през революционизиращата сила на логиката на отношенията и критиката на субектнопредикатната логика, до „пропозициите, истинни по силата на своята форма“ и асиглогистичните изводи. Заедно с това обаче той проблематизира нейните идеализации и ограничения, а оттук и шансовете на неклассическите логики (напр. многозначната логика, алетичната и деонтичната модални логики и т.н.) да преодолеят – чрез по-

продуктивни идеализации – тези ограничения. Оттук и интересът към класическата модерна формална логика е не толкова като към дедуктивна теория, колкото като към аналитика, а разделът има функциите по-скоро на увод в проблематиката, отколкото на обсъждане на нейните дълбоко теоретични проблеми (като логическите парадокси, теорията на дескрипциите и теорията на типовете). Оттук също се загатва възможността за историзиране на тази проблематика, като се постави акцент върху собствената мяра на предшестващите логически традиции (напр. Аристотеловата), както и върху невъзможността те да бъдат измервани с мащаба на модерната

Дидактическата цел на курса е не да затрупа студентите с информация, която могат да открият в учебници и речници, а да формира усет към съществения логически детайл, проблематизиращо мислене и възможност за самостоятелно ориентиране в литературата. *Дидактическата функция на проблематизирането на ограниченията и идеализациите* на класическата модерна формална логика пък е да натрупа в студентите смислово напрежение, което да разколебае догматичното им доверие в модерната формална логика и да ги подтикне към исторически и философски размисъл върху проблемите на логическото.

Дисциплина: Философия на новото време

Преподавател: гл. ас. д-р М. Минева

Година на обучение и семестър: 2. година, III семестър

Брой ECTS кредити: 4

Анотация: Курсът има за цел да запознае студентите с основни школи, направления, проблеми, понятийни и методологически решения, които са характерни за философията на Новото време в Италия, Англия, Холандия, Германия, Русия, Франция и Испания след прехода от Средновековната философия и култура към ренесансовия хуманизъм. Тъй като Новото време е ключов период за западноевропейската философия и неговото пълно и изчерпателно историко-философско разглеждане е практически ограничено, то в рамките на курса е приет избиращия подход: разглеждат се автори и проблеми, които са от една страна ключови за осмислянето на зараждането, развитието и метаморфозите на класически идеи и аргументи във Философията на ранната модерност, а от друга страна те до голяма степен са предмет на обсъждане във философските дискусии и в следващите векове.

В по-общ смисъл дидактическата цел на курса не е да затрупа студентите с информация, която могат да открият в биографични справочници, учебници и речници,

а да формира усет не само към съществените характеристики на основните философски тенденции от периода като сенсуализъм, емпиризъм, рационализъм, монизъм, дуализъм, плурализъм и т.н., но и да даде шанс за проследяване на генеалогията на хетерогенните философии на XVII и XVIII век. С това самото става възможно формирането не само на необходимия историко-философски фон и връзки с други задължителни курсове (Философията на XIX век., Съвременна философия и др.), но се дава шанс за критическо проблематизиране на съвременността.

Дисциплина: Бадминтон

Преподавател: Я. Станков

Година на обучение и семестър: 2. година, III семестър

Брой ECTS кредити: 2

Анотация: Основна цел е усвояване на технико-тактически умения от студентите на бадминтона. Практическите упражнения се провеждат под формата на спортно-тренировъчни занимания.

Дисциплина: Морфология на съвременния български език

Преподавател: проф. д.ф.н. К. Куцаров, гл. ас. д-р М. Видралска, ас. д-р В. Стаменов

Година на обучение и семестър: 2. и 3. година, IV и V семестър

Брой ECTS кредити: 7 (4 + 3)

Анотация: Курсът дава възможност на студентите да задълбочат познанията си за строежа на българския книжовен език и да подобрят уменията си да го анализират. Те ще могат и да се запознаят и сами да изследват отделните единици в езика, да подобрят уменията си да спазват правилата за синтезиране и прилагане на знанията на практика.

Пред студентите се представят различни типове задачи, които са необходими за успешното им реализиране като специалисти в образователната система. Те ще доразвият уменията си да прилагат адекватно теоретичните знания на практика, както и да изградят балансирано отношение към връзката между различните равнища на езика.

Дисциплина: Антична и западноевропейска литература

Преподавател: доц. д-р М. Влашки, ас. И. Точев

Година на обучение и семестър: 2. и 3. година, IV и V семестър

Брой ECTS кредити: 8

Анотация: Курсът проследява литературното развитие, на което се основава днешната европейска и (голяма част от) световна литература от към 8 в. пр. н.е. до към средата на XX век. Акцентът е поставен върху контекстуалните параметри, които определят разновидността на литературата във всяка една епоха и върху отделни представителни произведения за епохата. Като се опира на разбирането за трансферни и рецептивни практики, курсът проследява как теми, идеи, образи, похвати и т.н. се формират в определени периоди, пренасят се и се интерпретират в други и така оформят един корпус, който днес стои в основата на разбирането за световна литература.

Дисциплина: Българска литература (Следосвободенска литература)

Преподавател: д-р Я. Радева, ас. И. Точев

Година на обучение и семестър: 2. и 3. година, IV и V семестър

Брой ECTS кредити: 8

Анотация: Курсът има за цел да запознае студентите с основните направления, поетики, жанрови предпочитания и централни теми в развитието на българската литература в периода от Освобождението (1878 г.) до края на Първата световна война (1918 г.).

През първия семестър се акцентира върху:

Литературната ситуация след Освобождението: преодоляването на възрожденски традиции, новата роля на твореца, мемоарната вълна, появата на опозицията град-село, навлизането на повестта, поемата, романа, развитието на драмата, новите търсения чрез творчеството на ключови автори като Стоян Заимов, Захари Стоянов, Стоян Михайловски, Иван Вазов, Кирил Христов, Елин Пелин и др.

През втория семестър се акцентира върху:

Модернизацията на литературата в края на XIX и началото на XX век. Ролята на кръга „Мисъл“ в утвърждаването на модерна визия за литературата и твореца. Символизмът и българската му специфика (Димчо Дебелянов, Емануил Попдимитров, Николай Райнов, Тодор Траянов, Христо Ясенев, Николай Лилиев).

Курсът съчетава теоретични лекции с практически семинари, като се акцентира върху анализа на художествени текстове и цели да създаде критичен и цялостен поглед

на студентите върху литературния процес през разглеждания период. Студентите са подтиквани да анализират откъси от произведения и да се включват в обсъждания, да правят паралели между автори и произведения.

Дисциплина: Класическа и некласическа рационалност

Преподавател: гл. ас. д-р Т. Петков

Година на обучение и семестър: 2 година, IV семестър

Брой ECTS кредити: 4

Анотация: Курсът поставя като проблем „кризата на европейското човечество” и шансовете на разума пред предизвикателствата на ирационализма и търси решението му в обрата от класически към некласически рационализъм. Такъв обрат през 30-те години на миналия век е загатнат още в „разширеното понятие за наука” на Хусерл, която – освен наука за „математизираната природа” на Галилей – ще бъде и „онтология на света на живота” и „трансцендентална феноменология” (тя ще проблематизира конституирането на този преднаучен свят в трансценденталната субективност). През 70-те години на века тази криза придобива нова форма в различните „критики на модерността” – напр. на Фуко или на Лиотар. Тъкмо тогава Мамардашвили, тръгвайки от наследството на Маркс и на Хусерл, предлага обновена форма на некласически рационализъм, разширявайки науката не към трансценденталната субективност, а към „рационално обективно описание на системи, съдържащи съзнание”, т.е. към т.нар. от него „обекти, които не са изкормени”. Този некласически рационализъм предлага съвсем нови възможности пред логиката и методологията на хуманитарните науки; а вследствие на този обрат философията престава да бъде „царица на науките”, а става „философия на дискретната намеса” в така разширената наука: философия вън от „философската пещера”. Дидактически курсът дава шанс на студентите да проследяват генеалогията на хетерогенните философеми на XX век и да се научат чрез тях да проблематизират съвременността.

Дисциплина: Епистемология

Преподавател: доц. д-р В. Аспарухов

Година на обучение и семестър: 2 година, IV семестър

Брой ECTS кредити: 4

Анотация: Компетентностно ориентираният учебен курс по дисциплината има за цел да запознае студентите с основните проблеми, източниците и обхвата на човешкото познание. От традиционния анализ на знанието се извеждат съвременните преформулировки на проблема за убежденията, истината и обосноваването. Въвежда се класификация на теориите за истината от последното десетилетие на 20 в. Специално внимание се отделя на философската методология, като отделните методи на философско изследване се проследяват в различни "режими" и области на работа. Показани са връзките на теорията на познанието с традиционните философски дисциплини, както и интердисциплинните изследвания, в които се включва: социална теория, лингвистика, психология и др. Курсът създава условия за подпомагане на развитието на когнитивните умения на студентите и за усъвършенстване на комуникативната им компетентност.

Дисциплина: Социология на неравенството и социалните стратификации

Преподавател: доц. С. Пенкова

Година на обучение и семестър: 2 година, IV семестър

Брой ECTS кредити: 5

Анотация: Лекционният курс цели да рефлектира върху основните понятия "социално неравенство" и "социална стратификация" като фундаментални социологически проблеми, които ни обръщат към проблемите на съвременното гражданско общество. Дискурсът за социалното неравенство може да се разглежда като специфична форма на обективиране (удвояване) на съществуващите социални различия, а оттук, доколкото бива седиментиран в конкретни теоретични модели, и за тяхното легитимиране и възпроизвеждане. Тази първа понятийна рамка предполага преглед на основни теории за социалното неравенство и стратификация като втори аналитичен акцент, с което се цели плавното преминаване към тематизиране на конкретни измерения на социалното разслояване, а именно: как се полагат граници и се приписва идентичност, а следователно - и принадлежност; как практическите схеми на оценяване и класифициране на всекидневния агент се закрепват във всеобщо споделени представи, а следователно и в ресурс за възпроизвеждане или трансформиране на самите социални различия в различни форми на (не)равноценност. В тази връзка курсът ще постави акцент върху социалните страдания, възникнали като резултат от новите форми на неравенство, а именно: дигиталните разделения и стратификации; неравенствата, свързани с възхода

на генетиката и биотехнологиите, на екологичния расизъм и „ендокOLONIAлизъм“ и т.н., които пораждаат и новите форми на (социална) неравноценност през 21 век. В този контекст са и практическите занимания със студентите, по време на които ще се реконструират конкретни личностно-стратификационни профили и ще се обсъждат различни жизнени стилове и начини на живот. Ще се проследяват практики на визуализиране на съществуващите социални различия и ще се проблематизират новите форми на социална мобилност и късномодерни трансформации на социалното пространство.

Така курсът задава критическа перспектива към социалните неравенства и стратификации, проблематизирайки съществуващите социални различия от една „двойна“ позиция:

Дисциплина: Психология

Преподавател: проф. д.пс.н. Майяна Митевска

Година на обучение и семестър: 2. година, IV семестър

Брой ECTS кредити: 4

Анотация: Дисциплината „Психология“ запознава студентите с основните понятия, теории и методи на психологическата наука. Курсът разглежда структурата и функциите на психиката, познавателните и емоционално-волевите процеси, личността, мотивацията и груповото взаимодействие, както и психологическите механизми на ученето. Обучението съчетава теоретични знания и практически упражнения, насочени към анализ на човешкото поведение и прилагане на психологически знания в педагогически и социален контекст. Дисциплината развива умения за критично мислене, саморегулация и ефективно общуване, като подпомага професионалната подготовка на бъдещите специалисти.

Дисциплина: Приобщаващо образование

Преподавател: доц. д-р В. Сивакова

Година на обучение и семестър: 3. година, V семестър

Брой ECTS кредити: 2

Анотация: Компетентностно ориентираният учебен курс има за цел да запознае студентите с философията и основните принципи на приобщаващото образование (ПО), с нормативната уредба, отнасяща се до ПО. Студентите се запознават с особеностите и

приобщаването на децата и учениците със специални образователни потребности, съгласно категориите СОП споменати в нормативните актове. Както и с различни стилове на учене, с изявени дарби, в риск, с хронични заболявания. Студентите ще се запознаят с различни модели и форми на приобщаване на деца и ученици в детски градини и училища. Представя се и подкрепата за личностно развитие. Курсът цели и формиране на позитивна нагласа към идеята за приобщаването на всички деца и ученици без значение техните различия и особености включително и на деца със специални образователни потребности. Разглеждат се подробно и компетентностите на учителя в приобщаващото образование.

Дисциплина: Естетика

Преподавател: гл. ас. д-р Д. Георгиев, ас. И. Точев

Година на обучение и семестър: 3. година, V семестър

Брой ECTS кредити: 4

Анотация: Курсът запознава студентите с основните естетически школи. Използва се исторически подход, който обхваща най-важните мислители и направления от античността до 21-век. Специално внимание се обръща на моралното остойностяване на изкуството и мисленото му като инструмент за корумпиране и/или облагородяване на личността.

Дисциплина: Демография

Преподавател: Доц. д-р Мариана Ламбова

Година на обучение и семестър: 3. година, V семестър

Брой ECTS кредити: 3

Анотация: Лекционният курс по *ДЕМОГРАФИЯ* има за задача да обогати познанията на студентите за природните и социално-икономическите фактори, влияещи върху общественото развитие и най-вече върху демографските и урбанистични процеси. Той ще спомогне те да познават социално-икономическата и пространствената същност на демографските проблеми, да разграничават основните етапи в демографското развитие на света, Европа и България, както и да боравят с тематични демографски карти, с понятия като “работна сила”, “демографска структура”, “човешки ресурси”, “демографски проблем”, “демографска ситуация” и др.

Дисциплина: Синтаксис на съвременния български език

Преподавател: гл. ас. д-р Д. Георгиев, ас. д-р В. Стаменов

Година на обучение и семестър: 3. и 4. година, VI и VII семестър

Брой ECTS кредити: 7 (3 + 4)

Анотация: Курсът по Синтаксис на съвременния български език цели студентите да развият и задълбочат познанията си за граматичната система на езика и уменията си да анализират синтактични структури. Студентите ще могат да анализират основните структурни и семантични зависимости, чрез които функционира изречението (езика).

Това се постига чрез теоретична подготовка и практически задачи за нейното приложение, чието усвояване предполага достигане до нужното ниво за реализиране на студентите като специалисти в образователната система.

Дисциплина: Историческа лингвистика (История на българския език)

Преподавател: доц. д-р К. Първанов

Година на обучение и семестър: 3. година, VI семестър

Брой ECTS кредити: 4

Анотация: Лекционният курс има за цел да запознае студентите бакалаври от Български език и английски език от ПУ-филиал “Любен Каравелов“ с историческия развой на българския език.

Основната цел на курса е да даде знания на студентите да четат в оригинал и да анализират извори за историята на българския народ, култура, литература, фолклор и език. За тази цел студентите получават първоначални познания за историята на българските диалекти и за историята на българската книжовна норма през вековете (буквени знаци, правопис, граматичен строй). Историята на езика се разглежда на основата на познанията на студентите за историята на българския народ и на Балканите, видени в светлината на историята на Европа. По този начин се постига взаимно допълване с историческите дисциплини, като се акцентира на способността на студентите да четат и анализират различни исторически паметници според особеностите на правописните системи и езикови особености, характерни за българската история.

Дисциплина: Българска литература след Първата световна война

Преподавател: доц. д-р Г. Кръстева

Година на обучение и семестър: 3. и 4. година, VI и VII семестър

Брой ECTS кредити: 7

Анотация: Лекционният курс по българска литература след ПСВ запознава студентите с развойните тенденции, настъпили в литературата ни в периода от Първата световна война до 60-те години на 20.век. Проследява се съдбата на основните литературни направления след войната (символизъм, реализъм, авангард). На анализ и коментар се подлагат програмите на новосъздадените литературни кръгове и издания. Акцентът в обучението българска литература след ПСВ е поставен върху извеждането на основните тенденции в развитието на поезията, разказа, повестта, романа в периода от 20-те – 60-те години на XX век; върху очертаването на тематичните доминанти в тях в посочения по-горе период, както и върху водещите представители в областта на поезията, прозата и драматургията след Първата световна война.

Дисциплина: Философия на XIX век

Преподавател: гл. ас. д-р Мартина Минева

Година на обучение и семестър: 3. и 4. година, VI и VII семестър

Брой ECTS кредити: 5

Анотация: Курсът „Философия на XIX век“ цели да въведе студентите в многомерното и често противоречиво развитие на философската мисъл в рамките на един от най-динамичните периоди в европейската интелектуална история. Ще бъдат разгледани основните философски идеи, направления и проблеми, които формират облика на модерната мисъл в контекста на социалните, политически и културни трансформации в Европа в рамките на този век. Курсът има интердисциплинарна насоченост и съчетава историко-философския анализ с теми, свързани с историята, литературата и политическата теория. Особен акцент се поставя върху връзката между философската рефлексия и формирането на модерните концепции за свобода, отговорност, идентичност, гражданско общество, права и др. Чрез критическо изследване на понятия като субективност, воля, време, историчност, въображение, прогрес, утопия, национална държава и др. курсът развива у студентите способност за аналитично и самостоятелно мислене, като същевременно ги насърчава да разпознават взаимовръзките между философските идеи и социално-културните процеси на XIX век.

Обучението е структурирано в пет тематични блока, които проследяват развитието на философската мисъл в контекста на модерността. Първият блок въвежда студентите в историческия контекст на XIX век и разглежда прехода от Просвещение към Романтизъм с акцент върху ролята на въображение като способност в немската традиция и движението „Буря и натиск“. Вторият блок е посветен на херменевтиката и философията на живота, като се тематизира универсализирането на херменевтиката от Шлайермахер, концептуализирането на методологията на науките за духа от Дилтай, както и неговата философия на живота. Третият блок изследва политическата философия на XIX век, фокусирайки се върху либералния национализъм, американския конституционализъм, утопичния социализъм, анархизма и възникването на движения за граждански права – от аболиционизма и работническите организации до ранния феминизъм. Четвъртият блок, озаглавен „Метафизика, волунтаризъм и витализъм“, предлага задълбочен поглед към алтернативните философски визии за човека и света, разработени от Шопенхауер, Ницше, Киркегор и Бергсон. Последният пети блок се занимава с философските течения на прагматизма, позитивизма, историческия материализъм и утилитаризма, които са центрирани около проблематизиране на науката, обществото и практиката.

Курсът има за цел да изгради у студентите систематична представа за XIX век като епоха, в която се появяват първите критики към просвещенския проект и се полагат основите на редица социални и политически институции и движения. Курсът е насочен също така към изграждане на критическо разбиране на актуалните социокултурни и политически процеси.

Дисциплина: Хоспитиране (български език и литература)

Преподавател: ас. Н. Мавродиева

Година на обучение и семестър: 3. година, VI семестър

Брой ECTS кредити: 2

Анотация: Хоспитирането е насочено към поетапното адаптиране на студентите към реалната професионална дейност като учители и формиране на практически умения за целенасочено провеждане на учебно-възпитателния процес в образователна институция. Курсът е насочен към развиване на умения за планиране, подготовка и провеждане на различни видове уроци по български език и литература от бъдещите педагогически специалисти. Главната цел е да се затвърди и осмисли теоретичната

методическа информация и да се изградят умения за нейното прилагане в реални условия.

Дисциплината се реализира чрез аудиторни и извънаудиторни часове, както и часове за самоподготовка.

За обучение се използват богат набор от ресурси, сред тях са:

- учебници по методика на обучението по БЕЛ, електронни учебници и др.;
- учебни помагала;
- мултимедийни презентации;
- интернет ресурси и др.

Дисциплина: Хоспитиране (философия и гражданско образование)

Преподавател: ас. д-р Д. Георгиев, ас. М. Атанасова

Година на обучение и семестър: 3. година, VI семестър

Брой ECTS кредити: 2

Анотация: Основната цел на този вид практика е да се обогатят и разширят познанията на студентите за методиката на обучение по философия и гражданско образование в гимназиален етап. Хоспитирането дава възможност на бъдещите педагози под непосредственото ръководство на университетски преподавател да се запознаят с конкретни методи и форми на педагогическо взаимодействие. Този вид практика съдейства за задълбочаване на познанията за подбора и структурирането на учебното съдържание, подпомага изграждането на умения за критичен анализ и оценка на ефективността при осъществяването на педагогическия процес.

Дисциплина: Руска литература

Преподавател: проф. д.ф.н. Х. Манолакев

Година на обучение и семестър: 3. година, VI семестър

Брой ECTS кредити: 3

Анотация: Целта на обучението по руска класическа литература е да представи на студентите творческите изяви на руския национален гений през 19 век. Курсът откроява художествено-естетическите и съдържателно-проблемните достижения на творчеството на А. С. Пушкин, Н. В. Гогол, И. С. Тургенев, Ф. М. Достоевски, Л. Н.

Толстой, А. П. Чехов. Дисциплината има за задача да набележи основните тенденции и да открие върховете изяви в развитието на литературния процес от първата и втората половина на века, да въведе в интелектуално-духовния свят на тези писатели, като разкрие спецификата на художествено-философското мислене през “руския” 19 век. Руската литература се изучава в контекста на взаимодействието ѝ с европейските литератури. Стремешът е студентите да се запознаят с идеите, които формират руското художествено съзнание. Водещо място в представянето на дисциплината заемат въпросите на типологичното и поетологично своеобразие на произведенията.

Дисциплина: Социология на публичността

Преподавател: доц. д-р Н. Николова

Година на обучение и семестър: 3. година, VI семестър

Брой ECTS кредити: 4

Анотация: Дисциплината Социология на публичността е центрирана около темата за модерната публичност. Тръгва се от класическите визии относно проблематиката: на Хана Аренд в „Човешката ситуация“ и на Юрген Хабермас в „Структурни изменения на публичността“. Специално внимание се отделя на генеалогията на модерната паноптична технология в разбирането на Мишел Фуко. Базисен акцент в курса е социалистическата публичност. На фокус са нейната бутафорност, тотализиращите механизми на държавна власт, процесите на масовизация. Разглеждат се няколко казуса с цел илюстрация на така очертания теоретичен периметър: проблемът за дисимулацията и т.нар. социалистическо лицемерие; мавзолеят като символ на публичността; институтът на самокритиката като пример за работата на биографичната машина; санитарната култура при социализма.

Дисциплина: Съвременните рискови общества

Преподавател: гл. ас. д-р Д. Панчев

Година на обучение и семестър: 3. година, VI семестър

Брой ECTS кредити: 4

Анотация: “Озоновата дупка” и измененията на климата, болестите “луда крава” “птичи грип” или „Ковид-19“, разрастването на влиянието на технологиите, изчерпването на енергийните източници на планетата, терористичните заплахи и т.н. Разрастването на екологичната чувствителност и заплахите за общественото здраве,

бумът на био и нанотехнологиите, трескавото търсене на алтернативни възобновяеми енергийни източници... надеждата за завръщане на разума...”Достатъчно е да прочетем сутрешния вестник или да гледаме вечерните новини по телевизията, за да се убедим, че всички ние сме въввлечени в една поредица от колективни експерименти.” (Латур 2002)

Идеята на курса е да формира у студентите социологическа чувствителност към някои от най-актуалните социални феномени на съвременното общество. През призмата на една от най-влиятелните социални теории за разбиране на съвременността (тази за “рисковото общество”, развита от Улрих Бек), последните достижения на социалните изследвания на науката и технологиите и неklasическата критическа теория социалната реалност се разглежда едновременно като социално конструирана и действително съществуваща област, в която хора, технологии и природа са взаимно преплетени. На тази основа се представят идеите за изграждане на една рефлексивна модерност и технологична демокрация, в която експерти, граждани и политици заедно да формират политики за устойчиво развитие на обществата.

В първата част от предвидените занимания се обръща внимание на теоретическата обосновааност на понятията за „криза“, „риск“ и „несигурност“ през призмата на някои от водещите съвременни социални теории, а във втората се набляга на “същността” на някои от феномените, споменати по-горе. На обсъждане се подлагат някои от емблематичните случаи от нашето съвремие, като на тази основа се представят проиграни на практика и някои от важните съвременни методи за емпирични изследвания в областта на социалните изследвания на науката и технологиите (Science and Technology Studies).

Дисциплина: Методика на обучението по български език

Преподавател: доц. д-р Ф. Бойкова

Година на обучение и семестър: 4. година, VII семестър

Брой ECTS кредити: 3

Анотация: Курсът по Методика на обучението по българския език дава на студентите теоретична подготовка за основните методически понятия и категории; създава условия за практическо прилагане на усвоените от студентите знания по всички изучавани езиковедски дисциплини с оглед програмите на средното училище. Акцентира се и на формите и средствата на обучението по роден език с оглед бъдещата реализация на студентите филолози като учители по български език и литература или

като работещи в системата на МОН. Спецификата на МОБЕ като учебна дисциплина, която се развива в непрекъсната връзка с реалните процеси в училищните образователни степени, извежда на преден план в обучението използването на всички възможности да се свързва теорията с практиката.

Учебната програма за лекционните курсове е подчинена на идеята за коопериране на научните постижения в областта на педагогиката, методиката, лингвистиката, психологията, социологията, психолингвистиката, социолингвистиката и др., за да се постигне интегритет между научното познание, социалната практика и потребностите на образователната система.

Акцент се поставя върху развитието на педагогическите изследователски умения на обучаваните. Отделя се време и място за осмисляне на психологически проблеми на обучението по български език. Вниманието се насочва и към проверяването и оценяването на резултатите от обучението по български език.

Използването на ИКТ в процеса на обучение позволява от различен ракурс да се представят компонентите на обучението по български език: неговата система и структура, урокът като основна единица на учебния процес, изисквания към него, специфика на методите и похватите и др. Студентите развиват и умения за работа в екип, за самокритичност и самооценка.

Дисциплина: Методика на обучението по литература

Преподавател: доц. д-р С. Райчева

Година на обучение и семестър: 4. година, VII семестър

Брой ECTS кредити: 3

Анотация: Курсът обхваща 3 раздела:

1. Същност на МОЛ – теоретичен фундамент
2. Изучаване на учебно съдържание по литература в училище - среден и горен курс
3. Изучаване на науката за литература в училище - теоретико - приложни аспекти.

Акцентираща се също така на: други науки и изкуства.

Дисциплина: Текуща педагогическа практика

Преподавател: ас. Н. Мавродиева

Година на обучение и семестър: 4. година, VII семестър

Брой ECTS кредити: 3

Анотация: Текущата педагогическа практика е насочена към поетапното адаптиране на студентите към реалната професионална дейност като учители и формиране на практически умения за целенасочено провеждане на учебно-възпитателния процес в образователна институция. Курсът е насочен към развиване на умения за планиране, подготовка и провеждане на различни видове уроци по български език и литература от бъдещите педагогически специалисти. Главната цел е да се затвърди и осмисли теоретичната методическа информация и да се изградят умения за нейното прилагане в реални условия.

Дисциплина: Методика на обучението по литература

Преподавател: доц. д-р Х. Терлемезян

Година на обучение и семестър: 4. година, VII семестър

Брой ECTS кредити: 3

Анотация: Курсът обхваща 3 раздела: 1. Същност на МОЛ -теоретичен фундамент; 2.Изучаване на учебно съдържание по литература в училище - среден и горен курс 3.Изучаване на науката за литература в училище - теоретико - приложни аспекти.

Дисциплина: Политическа философия

Преподавател: доц. д-р Олга Симова

Година на обучение и семестър: 4. година, VII семестър

Брой ECTS кредити: 4

Анотация: Курсът има за цел да запознае студентите с основните теми, проблеми и концепции в развитието на политическата философия от нейното възникване до днес. Структурирането на съдържанието е подчинено на идеята за съчетаване на историко-хронологичния и тематичния подход към проблематиката. Целта е студентите да получат представа както за трайните теми в политическото мислене, така и за тяхната интерпретация в различни исторически контексти. Този подход позволява и открояването на доминиращите парадигми през различни епохи, както и тяхното „състезание“ в съвременността. В първите три части курсът обхваща основните класически автори и теми. В последната част – Политическата философия през XX в. –

са поставени само някои акценти, като са пропуснати значими автори и проблеми. Това се дължи не само на ограничения брой часове, но и на обстоятелството, че автори като М. Вебер, Х. Арент и др., както и проблематиката на критическата философия през XX в. са застъпени силно в други курсове от бакалавърската програма.

Дисциплина: Социална философия

Преподавател: Доц. д-р Ина Димитрова

Година на обучение и семестър: 4. година, VII семестър

Брой ECTS кредити: 4

Анотация: Курсът ‘Социална философия’ има за цел да запознае студентите с няколко ключови проблемни кръга на социалната рефлексия като водещ е проблемът за идентифициране и проблематизиране на ролята и възможностите на самите социални теории (на социалното знание) и отношението им към начините, по които биваме управлявани (т.е. към властта). Тъй като полето на социалната (и политическата) философия практически не би могло да бъде обхванато в рамките на един курс, замисълът е да се коментират редица особено актуални дискусии, чието концептуално овладяване ще даде възможност на студентите ефективно да се ориентират в други дискусии и критично да се отнасят както към теоретичните им основи, така и към социалните им последици.

Курсът съдържа най-общо няколко взаимосвързани стъпки: 1. представяне на саморефлексивното проблематизиране на функцията, значението и методологията на самата социална рефлексия като вниманието се насочва към понятието за *phronesis* като задаващо спецификите ѝ; 2. понятието за *phronesis* се използва като подстъп към критическите перспективи спрямо основните допускания на либералните политически и социални теории; 3. насочвайки вниманието към „либерализма като практика” се осъществява преходът към проблемите на биовластта и биополитиката като целта тук е наред с класическите анализи на М. Фуко и изследванията на управляемостта, да бъдат засегнати и няколко особено актуални теми, свързани с развитието на биотехнологиите и произтичащите от това болезнени социални дилеми.

Дисциплина: Биоидентичности и биовласт

Преподавател: Проф. д-р С. Събева

Година на обучение и семестър: 4. година, VII семестър

Брой ECTS кредити: 4

Анотация: Курсът проблематизира съвременните (свръхмодерни) общества през проблема за биовластта и новите биоидентичности. В смисъла, в който всяка власт представлява „*потенциал* на съвместното битие” (Хана Арент), епохата на биовластта може се разглежда като безпрецедентно политическо „окупиране“ на биологичния живот чрез умножаване на възможностите за живеене, раждане и умиране. Съвременната биовласт се разгръща под знака на базисните идеализации за света като биологичен континуум и за нашата (биотехнологична) способност да действаме в него, създавайки среди за циркулиране на жизнени субстанции, от които може да се извлича „принадено жизнено време”: в името на по-продължителния и по-качествения живот, на по-добрите гени и интелектуални способности, на „брак за всички“ и „деца за всички“ и т.н. „Принаденото жизнено време“ обаче е неравно разпределено, а биологичните животи и субектите на тези живот са по различен начин символно „остойностени“. Тези властови ефекти произтичат от *засрещането на два диспозитива*:

А) диспозитива на свръхмодерните бионауки и биотехнологии, които установяват ново съотношение между природа и техника, изразяващо се в „технизирание на живота и биологизиране на техниката”;

Б) диспозитива на неолибералните биополитики, които установяват ново съотношение между индивидуално и видово човешко тяло, изразяващо се в умножаване на видови биоидентичности (генетични, полови, нутритивни и т.н.), на хибридни съществування между живот и смърт (не-мъртвите, ембрионите и т.н.), между природна и биотехнологична субстанция; умножавания, които обаче се реализират чрез специфични борби за „собствено” тяло и за „пълноценна/ достойна форма на живот”.

От перспективата на една *критическа социология* на бионауките, биотехнологиите и биовластта курсът поставя акценти върху: 1) новия опит на телата в тяхната двойственост – като субективно изживявани тела и като органични тела (теларизоми, разположени в биологичен континуум, който включва човешко, животинско и технологично функциониране); 2) новите биоидентичности предвид началото и края на човешкия живот, преднаталната и постморталната фаза на човешкия живот (върху примерите на предимплантационната диагностика, сурогатното майчинство, еднородните бракове с деца и др.); 3) различаването между терапевтични и „усилващи“ / „оптимизиращи“ интервенции в човешките тела 4) проблема за представяемостта на аномалния Друг предвид донорството, ембрионите, третирането на дълбоката старост; 5) режимите на сигурност / несигурност, вградени в сферата на общественото здраве

(върху примера на масовите ваксинации по време на пандемията Ковид 19); 6) взаимовръзката между технологиите на биовластта и „новия климатичен режим“.

Дисциплина: Текуща педагогическа практика (философия и ГО)

Преподавател: Гл. ас. д-р Д. Георгиев, ас. М. Атанасова

Година на обучение и семестър: 4. година, VII семестър

Брой ECTS кредити: 2

Текущата педагогическа практика включва посещение, наблюдение и провеждане на уроци и други организационни форми в училища съвместно с учител-наставник под ръководството на преподавател от висшето училище с цел подготовка за стажантската практика.

В процеса на този вид практика студентите самостоятелно разработват уроци по конкретна тема и учебен предмет (философия и / или гражданско образование). Проектите на уроците се консултират с методисти, педагози и учители-наставници . След всеки реализиран урок се провежда конфеиране, на което се обсъжда дейността на студента. Тази практика дава възможност да се приложат и изпробват теоретично усвоените в хода на обучението знания, умения и компетентности.

Дисциплина: Стилистика на съвременния български език

Преподавател: доц. д-р Б. Дикова, ас. д-р В. Стаменов

Година на обучение и семестър: 4. година, VIII семестър

Брой ECTS кредити: 3

Анотация: Курсът по стилистика на СБЕ включва общотеоретична част – език и реч, текст, знаков характер на езика, функции на съобщението, конотация, конотативни функции. Изучават се конотативните възможности на единиците от всички езикови равнища – фонетично, лексикално, морфологично и синтактично, както и термините, свързани с тях. Дават се основни знания за функционалните стилове, факторите, влияещи при тяхното обособяване, и езиковите им особености. Включени са и знания за стилистичните грешки и тяхното редактиране.

Дисциплина: История на новобългарския книжовен език

Преподавател: доц. д-р К. Първанов

Година на обучение и семестър: 4. година, VIII семестър

Брой ECTS кредити: 3

Анотация: Учебната дисциплина „История на новобългарския книжовен език“ проследява динамиката и развойните процеси на българския книжовен език от Възраждането до наши дни. Студентите се запознават с процесите на установяване на диалектната основа на езика; с така наречените книжовноезикови школи от втората четвърт на деветнадесети век; с въпроса за началото на българския книжовен език; с правописните школи от третата четвърт на деветнадесети век и с правописните въпроси от края на деветнадесети век, двадесети век и началото на двадесет и първи век.

Дисциплина: Стажантска практика (български език и литература)

Преподавател: ас. М. Митева, ас. Н. Мавродиева

Година на обучение и семестър: 4. година, VIII семестър

Брой ECTS кредити: 4

Анотация: Стажантската практика (СП) по *Български език и литература* е системообразуващ компонент в професионалната подготовка на бъдещите учители от специалността „Педагогика на обучението по български език и английски език“. Тя е ориентирана към формиране личността на бъдещия учител, осигурява прилагане на теоретичните знания в реална педагогическа среда, развива и усъвършенства специфични психолого-педагогически компетентности, както и умения за изучаване, анализ и внедряване на добър педагогически опит.

Стажантската практика се организира и провежда съобразно утвърден и приет на Филиален съвет „Регламент и инструкции“. СП включва самостоятелно участие на обучаващите се в образователния процес чрез провеждане на уроци, както и участие в други форми на организация на обучението в средното училище, провеждани под ръководството на учител наставник и преподавател от висшето училище (методист). По време на СП по БЕЛ стажант-учителите получават реална представа за структурата и алгоритмите, по които работят училищата и другите образователни институции в страната (нормативната уредба, обслужваща образованието, стандартизацията на учебното съдържание и спецификата на учебните планове/програми; структурата и дейностите на педагогическия колектив; функционирането на административния сектор и на обслужващия персонал; традицията и иновациите във функционирането на българското образование).

Успешно преминалите стажантска практика се допускат до ДППИ за придобиване на професионална квалификация „учител“.

Дисциплина: Стажантска практика (философия и ГО)

Преподавател: Гл. ас. д-р Д. Георгиев, ас. М. Атанасова

Година на обучение и семестър: 4. година, VIII семестър

Брой ECTS кредити: 3

Анотация: Стажантската практика включва самостоятелно участие на стажант-учителите в образователния процес чрез провеждане на уроци, както и в други организационни форми в училища, провеждани под ръководството на учител-наставник и преподавател от висшето училище. Стажантската практика се организира и провежда съобразно утвърден и приет на Филиален съвет Регламент и Инструкции. Те са съобразени с изискванията на Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“; и правилата на Пловдивския университет. Успешно преминалите стажантска практика се допускат до ДППИ за придобиване на професионална квалификация „УЧИТЕЛ“.

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

Дисциплина: Езикова култура

Преподавател: ас. д-р В. Стаменов

Година на обучение и семестър: 1. година, I семестър

Брой ECTS кредити: 2

Анотация: Компетентностно ориентиранят учебен курс по дисциплината „Езикова култура“ включва:

- практически упражнения – 30 часа;
- самостоятелна подготовка – 30 часа.

Целта на дисциплината е да актуализира основни правописни правила, чието познаване да осигури база за надграждане на академични познания. Стремешът е да се постигне относително равностойно входно равнище на студентите, като по този начин

се осигури условие за по-високата им квалификация и по-добрата им реализация след завършване на образователната степен.

Дисциплина: Практикум по правопис и пунктуация

Преподавател: ас. д-р В. Стаменов

Година на обучение и семестър: 1. година, I семестър

Брой ECTS кредити: 2

Анотация: Компетентностно ориентираният учебен курс по дисциплината „Практикум по правопис и пунктуация на съвременния български език“ включва:

- практически упражнения – 30 часа;
- самостоятелна подготовка – 30 часа.

Целта на дисциплината е да актуализира основни правописни правила, чието познаване да осигури база за надграждане на академични познания. Стремешът е да се постигне относително равностойно входно равнище на студентите, като по този начин се осигури условие за по-високата им квалификация и по-добрата им реализация след завършване на образователната степен.

Дисциплина: Детска литература

Преподавател: доц. д-р А. Странджева

Година на обучение и семестър: 1. година, II семестър

Брой ECTS кредити: 3

Анотация: Курсът разглежда общественно-историческите, социалнопсихологическите и културните предпоставки за възникването на литературата за деца и юноши в Европа и у нас. Запознаването с българската литература е осъществено чрез периодизация на българската детско-юношеска литература от епохата на Възраждането до края на XX век. Програмата следва хронологическото представяне на най-значимите автори, създали образцови творби за деца в този времеви отрязък. Тенденциите в развитието на детско-юношеската литература са представени и чрез разработването на проблемни ядра.

Дисциплина: Щрихи към историята на западноевропейската приказка

Преподавател: доц. д-р А. Странджева

Година на обучение и семестър: 1. година, II семестър

Брой ECTS кредити: 3

Анотация: Курсът разглежда общественно-историческите, социалнопсихологическите и културните предпоставки за възникването на литературната приказка, нейния произход и генетична обвързаност с фолклорната традиция, функционалния ѝ живот в обществото. Запознаването със западноевропейската литература е осъществено чрез хронологическа периодизация и проблемни ядра. Програмата следва представянето на най-значимите автори и техните образцови приказни творби в посочения времеви отрязък.

Дисциплина: Латински език

Преподавател: д-р Х. Каменов

Година на обучение и семестър: 1. година, II семестър

Брой ECTS кредити: 3

Анотация: Латинският език е един от двата класически езика, които стоят в основата на европейската култура и цивилизация. Познаването му е от значение за успешното усвояване на основите на общото езикознание, а също и за по – задълбоченото осмисляне на езиковите факти във всеки частен клон на лингвистиката, в това число и на англицистиката. Не по – малко ценни са и занятията по антична литература, история и философия, които са ключови в разбирането на развоя и съвременното състояние на английската литература и култура и които неразделно се преплитат с изучаването на латинския език.

Дисциплината Латински език се изучава в продължение на един семестър в първи курс. Тя създава терминологичната и методологичната основа, върху която се гради изучаването на езиковедските дисциплини. Основната задача на курса е да запознае студентите с граматичната система и речниковия състав на латинския език, а с упражненията се цели да се създадат у студентите умения и навици за четене, превод и езиков анализ на оригинални латински текстове.

Дисциплина: Методология на проекти

Преподавател: доц. д-р М. Златкова, гл. ас. д-р С. Манчева

Година на обучение и семестър: 3. година, VI семестър

Брой ECTS кредити: 3

Анотация: Компетентностно ориентиранят учебен курс по дисциплината Методология на проекти има за цел да представи основните стъпки и дейности при изработването и представянето на проект в сферата на културата и наследството. Курсът има по-скоро практическа, отколкото теоретична насоченост и е свързан с развиване на уменията у студентите да формулират идея, да я защитят и обосноват в идеен проект, както и да я представят в проектна форма, подходяща за програмата (програмите), от които ще се търси финансиране. Втората част, свързана с реализацията и контрола на проектите, както и представяне и отчитане на резултатите, ще бъде разигравана в конкретни казуси чрез индивидуални или групови екипни задачи.

Дисциплина: Социология на социалната политика

Преподавател: гл. ас. д-р Д. Георгиев

Година на обучение и семестър: 4. година, VIII семестър

Брой ECTS кредити: 4

Анотация: Курсът „Социология на социалната политика“ разглежда класически автори, теории и понятия от социологията на социалната политика. Централно място в курса заема социологическият анализ на категории като *държавна политика, действие, програма* или *инициатива*, които имат за цел да адресират и подобрят социалните проблеми. Те са предназначени за благосъстоянието на хората и се занимават с широк спектър от области – от образование, здравеопазване и заетост до престъпност и правосъдие, като в рамките на курса ще бъдат подложени на социологическа проблематизация.

Дисциплина: Социология на тялото

Преподавател: гл. ас. д-р Д. Георгиев

Година на обучение и семестър: 4. година, VIII семестър

Брой ECTS кредити: 3

Анотация: Курсът „Социална антропология на тялото“ има за цел да запознае студентите с културните и социалните измерения на човешката телесност в исторически план. В него ще бъдат разгледани ключови понятия и проблеми, свързани с начините, по които обществата формират, регулират и интерпретират човешкото тяло в различни епохи и култури.

Студентите ще се запознаят с основни теоретични подходи в социалните и културните изследвания на тялото, както и с историческите тенденции в неговото социокултурно оформяне. Ще придобият знания за механизмите, чрез които културата и обществото влияят върху представите за тялото, неговата символика и социалните му функции.

По време на курса студентите ще развият умения за работа със специализирана социологическа и антропологическа литература, както и за анализ на различни видове емпирични данни. Това ще им позволи да изследват и интерпретират сложните взаимоотношения между тялото, културата и обществото в исторически контекст.

Дисциплина: Игра и философия

Преподавател: гл. ас. д-р Д. Георгиев

Година на обучение и семестър: 4. година, VII семестър

Брой ECTS кредити: 4

Анотация: Курсът „Игра и философия“ разглежда културния феномен на играта във философска перспектива. Занятията имат за цел да запознаят студентите с различни философски ракурси спрямо ролята на играта в конструирането на редица социални взаимодействия – в морално-ценностна перспектива, в изграждането и трансгресията на социални роли и йерархии, в процеса на социализация и познание и др. Студентите ще имат възможност да се запознаят както с историко-философските гледни точки към феномена на играта, така и с социо-културните анализи на конкретни игрови практики. Ще бъде засегната и темата за педагогическите подходи към играта.

Дисциплина: Разработване на уроци за обучение в електронна среда

Преподавател: гл. ас. д-р К. Илиева-Стойчева

Година на обучение и семестър: 3. година, VI семестър

Брой ECTS кредити: 2

Анотация: Компетентностно ориентираният избираем бакалавърски курс по „Разработване на уроци за обучение в електронна среда“ е насочен към формиране на умения за работа с програмни продукти и платформи за създаване на електронни образователни ресурси. Съдържанието акцентира върху практическата насоченост при създаването и използването на електронно учебно съдържание и цели развиването и

усъвършенстването на трайни практически умения на студентите при усвояването на съвременните компютърни технологии и прилагането им в образователния процес.

Обучението по дисциплината е насочено към запознаване с електронното обучение, електронните среди, електронните образователни ресурси, стандарти и технологични средства за електронните образователни ресурси. Разгледани са концептуалните модели *DigComp* и *DigCompEdu*, както и нивата на владение на *DigCompEdu*. В процеса на обучение бъдещите педагози ще анализират спецификата на урока за обучение с неговите цели, учебно съдържание, учебна среда и методи и средства в учебна среда. Ще могат да реализират урок във всичките му сегменти в електронна среда чрез интерактивни примери.

Практическите умения в курса са насочени към формиране на умения и компетенции за разработване на уроци за обучение чрез MS PowerPoint, Scratch, OpenBoard, GoogleForms.

Дисциплина: Дигитална компетентност и дигитална креативност

Преподавател: гл. ас. д-р К. Илиева-Стойчева

Година на обучение и семестър: 3. година, VI семестър

Брой ECTS кредити: 2

Анотация: Компетентностно ориентираният избираем бакалавърски курс по „Дигитална компетентност и дигитална креативност“ е насочен към формиране на различни нестандартни начини на мислене и действия, пораждаване на оригинални идеи и нови гледни точки. Комуникацията в съвременния свят се основава на творчески решения за постигане на конкурентоспособност в глобалния дигитален свят. Курсът подтиква студентите да развиват аналитичното си мислене, да намират алтернативни решения, да търсят нови добри идеи, да бъдат нестандартни.

Обучението по дисциплината е насочено към запознаване с дигиталната компетентност – концептуалните модели *DigComp* и *DigCompEdu*, както и нивата на владение на *DigCompEdu*. Разгледани са творчеството и креативността, водещи до интерактивност и дигитална креативност. В процеса на обучение студентите ще се запознаят с дивергентното, конвергентното и латералното мислене. Те ще се научат да дефинират оригинални проблеми и да намират нови решения, благоприятни възможности и алтернативи.

Практическите умения в курса включват креативни практики с картинни файлове, създаване на мисловни карти, обсъждане на брейнсторм практики, както и създаване на кратък видео-урок по задание с използване на креативни идеи.

Дисциплина: Обучението по български език и литература в контекста на съвременните учебни програми и стандарти

Преподавател: доц. д-р Ф. Бойкова

Година на обучение и семестър: 4. година, VII семестър

Брой ECTS кредити: 2

Анотация: Учебният курс по дисциплината *Обучението по български език и литература в контекста на съвременните учебни програми и стандарти* според учебния план включва:

- лекции – 30 часа;
- самоподготовка – 30 часа.

Курсът има за цел да даде базова теоретична подготовка на студентите и практически умения относно: организиране на учебния процес по български език и литература в прогимназиален и гимназиален етап, съобразен с държавните образователни стандарти; работа с нормативни документи в системата на средното образование с оглед на обучението по български език и литература. По време на лекционния курс на студентите се поставят самостоятелни задачи.

Дисциплина: Конструктивистки подход в обучението по български език и литература

Преподавател: доц. д-р Ф. Бойкова

Година на обучение и семестър: 3. година, VI семестър

Брой ECTS кредити: 2

Анотация: Курсът поставя акцент върху осмисляне комплексното приложение на съвременни методи, които са насочени към приложение на основните постановки на конструктивистката дидактика – насърчаване на самостоятелността в обучението; осъзнаване на ученето като активен, а не пасивен процес, в който ученикът изгражда познанието си чрез собствения опит индивидуално и кооперирано. Ще могат да фасилитират и навигират ученето на учениците чрез сътрудничество и интерактивност;

да прилагат проектната работа като средство за формиране на емпирични умения за търсене и организиране на знание; съдействат за разширяване както на цялостната обща култура на обучаваните чрез интегрирането на придобитите знания, умения и компетентности; подпомагат и съдействат за развиване на креативността и активността на ученика в учебния процес.

ФАКУЛТАТИВНИ ДИСЦИПЛИНИ

Дисциплина: Интердисциплинарност *в* и *чрез* обучението по български език и литература

Преподавател: доц. д-р Ф. Бойкова

Година на обучение и семестър: 4. година, VIII семестър

Брой ECTS кредити: 2

Анотация: Курсът предвижда разглеждане на процеса на интегриране на компетентности (знания, умения, отношения) от различните учебни предмети синхронно с държавните образователни стандарти за учебно съдържание, както и развиване на ключовите компетентности, дефинирани от Европейската референтна рамка, които помагат на учащите да постигнат бъдеща личностна социална и професионална реализация, както и да развият своята креативност.

Акцентираща се върху целеполагането и се очертават свързващите звена на интегриране в образователния дизайн; интегрални взаимоотношения между обучението по български език и литература и други учебни предмети: връзки и взаимодействия; планиране; методически насоки за работа с текста като специфично средство за комуникация според особеностите на социокултурния контекст; стратегии за интердисциплинарно обучение.